

PLA DOCENT D'ASSIGNATURA

Títol de l'assignatura (pla d'estudis): Elaboracions del Mite

Subtítol de l'assignatura: Imatge i Text: Microcosmos/macrocosmos

Codi de l'assignatura: 30789

Mòdul al qual pertany: 7. Opt. Temes d'Història Literària
9. Opt. Temes de Filosofia, Estètica i Espiritualitat

Tipus: Obligatòria Optativa Segons especialitat cursada

Nombre de crèdits (ECTS): 5 ECTS

Idioma en el qual s'imparteix: castellà

Professor/s responsable/s (curs 2009 - 2010): Victoria Cirlot

Descriptor (màx. 5 línies):

L'assignatura aborda un mite tradicional, la relació entre microcosmos y macrocosmos, i es dedicarà a l'anàlisi de la seva presentació, especialment a la cultura medieval, fonamentada en una estreta vinculació de la imatge i el text. Els diagrames antics i medievals, dedicats a mostrar la relació microcosmos/macrocosmos constituïran un ric material per a aproximar-nos al caràcter complementari d'escriptura i imatge.

Objectius formatius (màx. 5 línies):

L'assignatura té tres objectius fonamentals: 1. comprendre el valor de la "figura" (imatge) i la seva relació amb l'escriptura, 2. Anàlisi d'un mite tradicional i els seus modes de presentació, 3. Aproximació al significat de la imatge simbòlica. Així mateix, s'abordarà el tema de l'actualització del mite a la cultura moderna.

Programa (màx. 10 temes):

1. Orígens del mite i actualitzacions: de l'Iran antic a André Breton
2. Diagrames a l'antiguitat i l'Edat Mitjana: una "geometria de la ment"
3. Les correspondències simbòliques: *De natura rerum* d'Isidoro de Sevilla
4. Les figures circulars i les visions de la roda: d' Isidoro a Giovanni di Fiore i Ramon Llull
5. Les visions de la roda en el *Liber Divinorum operum* de Hildegard von Bingen
6. L'Home còsmic en el *Liber Divinorum operum* de Hildegard von Bingen
7. Exemples paral·lels de l'Home còsmic en els diagrames medievals
8. Supervivències i elaboracions del mite a la modernitat

Metodologia d'ensenyament (màx. 5 línies):

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb el grup sencer i la resta de les hores de contacte amb el professor es faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més de les classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor.

L'assignatura està orientada metodològicament per l'estètica de la recepció, en concret per l'obra del filòsof alemany Hans Blumenberg i els seus estudis sobre el mite. Les relacions entre microcosmos/macrocosmos han estat àmpliament abordades per l'escola iconogràfica d'Aby Warburg, en especial, per Fritz Saxl. Els diagrames medievals han rebut, des dels anys vuitanta una atenció peculiar, sobretot perquè constitueixen un exemple privilegiat de les relacions imatges i textos (Michael Evans).

Criteris i procediments d'avaluació (màx. 5 línies):

La forma d'avaluació de totes les assignatures del màster és l'avaluació continuada. Segons les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF, l'avaluació continuada s'ha de basar en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'ha d'entendre pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Convindrà que aquestes fonts siguin objectivables i estiguin documentades. Es poden afegir, a més a més, altres criteris com la participació en les discussions a classe. A causa que l'avaluació continuada és aquella que es realitza durant el període lectiu, tots els materials a avaluar en les assignatures del màster tenen com a termini màxim de presentació l'últim dia del període d'exàmens del trimestre en què s'imparteix l'assignatura, període establert al calendari acadèmic de la UPF. Les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF estableixen que hi ha una única convocatòria per curs acadèmic per cada assignatura o activitat formativa.

Els estudiants rebran en fotocòpia alguns articles (Evans, Obrist, Saxl, cf. Bibliografia) dels autors més significatius en els que es basa el curs i aquests articles tindran que ser resumits, exposats i discutits en els seminaris. Així mateix, els estudiants tindran que presentar al final de curs un projecte de recerca del tema proposat en el curs (un esquema de dues pàgines) encara que basat en altres fonts, altra bibliografia, altres perspectives.

Bibliografia seleccionada (màx. 10 ítems):

Hans Blumenberg, *Elaboraciones del mito*, Paidós, Barcelona 2003

Michael Evans, "The geometry of the mind", *Architectural Association Quarterly* 1980, págs. 32-55

Barbara Obrist, "Wind Diagrams and Medieval cosmology", *Speculum* 72, 1997, págs. 33-84

Fritz Saxl, "Macrocosm and microcosm in mediaeval pictures", Lectures I y II, The Warburg Institute, 1957, págs. 58-72

Vida y visiones de Hildegard von Bingen, ed. V. Cirlot, Siruela, Madrid 2009